

اقتصاد

اقتصاد

براساس اصل چهل و چهار قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اقتصاد ایران از نظر مالکیت به سه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی تقسیم می شود و اصلی ترین شکل مالکیت در دو بخش دولتی و خصوصی متمرکز شده و تنها ۵/۲ درصد از مالکیت اقتصاد کشور در قالب تعاونی ها شکل گرفته است. یکی از عمده ترین منبع درآمدهای بودجه دولت به ویژه در چهار دهه اخیر، از فروش و صادرات نفت و گاز به دست آمده که این مقدار در سال ۱۳۷۴ حدود ۶۴ درصد کل درآمدهای دولت بوده است. ولی با وجود نوسانهای شدید قیمت جهانی نفت خام و کاهش نسبی ارزش آن، این ماده، همچنان نقش اصلی خود را در ساختار اقتصادی کشور حفظ کرده و منبع اصلی درآمدهای ارزی و منشا بسیاری از دیگر درآمدهای داخلی و خارجی کشور است. بنابراین می توان چنین گفت؛ تولید ناخالص داخلی از بخش های کشاورزی، صنعت و معدن، خدمات و نفت ترکیب یافته است که در این میان برای جلوگیری از وابستگی تام به درآمدهای ارزی ناشی از صادرات نفت خام و نیز به سبب موقعیت متزلزل نفت در بازارهای جهانی، سهم نفت در تولید ناخالصی داخلی کشور کاهش یافته و سهم بخش صنعت و معدن و بخش کشاورزی افزایش یافته است. به طوری که به ویژه بخش آب، برق و گاز در بخش صنعت و معدن پر رونق ترین شاخه اقتصاد کشور بوده است.

بانک

با افزایش داد و ستد و مبادله کالا در جامعه بشری و نیز با گسترش تجارت و گردش پول در چرخه اقتصادی کم کم نیاز به خدمات بانکی محسوس شد و در ابتدا موسساتی برای جلوگیری از خطرات ناشی از نقل و انتقال پول و نیز برای سهولت وصول مطالبات مشتریان دور و نزدیک وظایف نگهداری و سرمایه گذاری را برعهده گرفتند. در تعریف بانک آمده است: « بانک نهادی اقتصادی است که وظیفه هایی چون تجهیز و توزیع اعتبارات، عملیات اعتباری، عملیات مالی، خرید و فروش ارز، نقل و انتقال وجوه، وصول مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان، پرداخت بدهی مشتریان، قبول امانات، نگهداری سهام و اوراق بهادار و اشیای قیمتی مشتریان، انجام وظیفه قیمومیت و وصایت برای مشتریان، انجام وکالت خرید و فروش را بر عهده دارند. ادامه مطلب

بورس

کلمه بورس از زبان فرانسه گرفته شده و به معنای «کیف پول» است. کارکرد اساسی بورس به عنوان نهاد سازمان یافته ای که جزو نهادهای عمده و اساسی در بازار سرمایه به شمار می رود دارای وظایف چندگانه در کنار موسسات و سازمان های دیگر است. انتقال ریسک و توزیع آن، شفافیت اطلاعات، کشف قیمت، ایجاد بازار رقابتی، جمع آوری سرمایه ها و پس اندازهای کوچک برای تامین سرمایه مورد نیاز فعالیت های اقتصادی است

از جمله وظایف بورس به شمار می رود. ادامه مطلب

بازرگانی

بازرگانی یا تجارت به مبادله و داد و ستد کالا یا خدمات توسط اشخاص حقیقی و حقوقی گفته می شود. بنابراین زمانی که اشخاص به هنگام ارایه کالا یا خدمات دست به انجام هرگونه عمل قابل سنجش و اندازه گیری مادی زنند و در جریان این فرآیند اظهار رضایتی نمایند، در واقع خود به خود وارد بحث بازرگانی و تجارت شده اند. ادامه مطلب

بیمه

کلمه «بیمه» از زبان اردو گرفته شده و به معنای «ضمانت» است و به معنی عام «ضمانت جان یا مال» نیز به شمار می رود. در صنعت بیمه، افراد با پرداخت مبلغی، مسئولیت کالا، سرمایه و جان خود را به عهده دیگری می گذارند تا در هنگام بروز حادثه و زیان، شخص بیمه کننده، زیان وارده را جبران کند. بنابراین می توان در تعریف بیمه چنین عنوان کرد: «بیمه عملی است که به موجب آن بیمه گر در مقابل دریافت عوض به نام «حق بیمه یا وجه اشتراک» و به موجب مقررات خاص خسارات را جبران می کند و بدین ترتیب بیمه، باعث نوعی اطمینان در مقابل خطرهای احتمالی تلقی می گردد.» ادامه مطلب

گمرک

بارشد جامعه بشر و گسترش داد و ستدهای داخلی و حتی فرامرزی شدن داد و ستدها و توسعه مبادلات خارجی، حکومت ها به فکر ایجاد سازمان مالی و اقتصادی جهت کنترل واردات، صادرات و انحصارات قلمرو حکومتی خود، افتادند. براساس تعریف ارایه شده از سوی شورای همکاری گمرکی: سازمان دولتی که مسئول اجرای قانون گمرک و اجرای قانون گمرک و وصول حقوق ورودی و صدوری و همچنین واردات، ترانزیت و صادرات کالا می باشد، گمرک نامیده می شود. ادامه مطلب

مالیات

مالیات؛ در فرهنگ لغت به معنی: اجرو پاداش، باج و خراج، زکات مال، جریمه ای که حکومت به مناسبت ارتکاب جرایم ویژه از مرتکبین می گیرد و بالاخره مالی که دولت ها، سالانه از شهروندان خود می گرفتند. ولی امروزه اقتصاددانان تعاریف جدیدی از مالیات ارایه داده اند که عبارتند از: قسمتی از در آمد یا ثروت افراد که به منظور پرداخت بخشی از هزینه های عمومی و حفظ منافع اجتماعی و اقتصادی و سیاسی کشور به موجب قانون به وسیله دولت وصول می شود. ادامه مطلب